

nukleare artillerigranater menes at være 1.400-1.500.

De nuværende granater har en række svagheder, som hænger sammen med deres begrænsede rækkevidde, deres manglende præcision, tidkrævende klargøring og det forhold, at nogle af dem har en relativt stor sprængskraft. Det første og sidste betyder tilsammen, at det kan være forbundet med fare for egne styrker at anvende disse granater.

b. Ballistiske missiler: Lance

Det komplette Lance-system består ud over Lance-missilet af en selvkørende affyringsrampe og et følgekøretøj med yderligere to Lance-missiler. Lance's rækkevidde er mellem 5 og 110 km.

Der findes mellem 1.000 og 3.000 Lance-missiler i Europa, hvortil hører 600-800 kernevåbenspræghoveder. Disse kan anvendes sammen med i alt 88-95 affyringsramper. Foruden nukleare spræghoveder til Lance findes der konventionelle spræghoveder og neutron-spræghoveder. Neutronspræghovederne er stationeret i USA.

Lance-systemerne udvikledes i midten af 1960'erne, og i 1972 var de første klar til udstationering. Siden 1973 er de indgået i NATO's kernevåbenstyrker i Europa.

Missilernes gennemsnitlige træfsikkerhed (CEP: Circular Error Probable⁴) afhænger af rækkevidden og ligger mellem 150 og 375 m. De nukleare spræghoveder har en variabel sprængkraft på mellem 1 KT og 100 KT. På grund af missilernes relativt ringe præcision har de laveste sprængkraftværdier reelt ikke så stor betydning. Konventionelt armerede Lance-missiler har andre flyveegenskaber end de nukleart armerede, hvilket giver dem en ringere præcision. Dette sammenholdt med deres forholdsvis ringe sprængkraft betyder, at de ikke regnes for særlig anvendelige.

Missilernes manglende præcision betyder, at bevægelige mål kun vil kunne rammes med større sprængladninger, hvilket til gengæld vil give mere omfattende kollateralskader.

Produktionen af Lance ophørte i 1980. En del af Lance-systemerne har således nu overskredet den stationeringsperiode på 10 år, i hvilken hovedleverandøren Ling-Temco-Vought Aerospace and Defense Corporation (LTV) garanterer systemernes levetid. I slutnin-

gen af 1986 gav den amerikanske hær LTV en kontrakt på 6,5 mio. US\$ for at foretage mindre forbedringer af våbnene for at forlænge deres levetid. Visse forældede styre- og spræghovedkomponenter er blevet udskiftet. LTV skulle i den forbindelse have garanteret, at systemerne vil være levedygtige til år 2000.

Følgende lande råder over Lance-affyringsramper:

Belgien 5, Forbundsrepublikken Tyskland 26, Italien 6, Holland 8 og Storbritannien 14.

USA har endvidere 65, hvoraf de 36 er stationeret i Forbundsrepublikken Tyskland, resten uden for Europa.

2. Fly medbringende kernevåben

a. Fritfaldsbomber

Af NATO's flystyrker er størstedelen dobbelttegnet, men det må antages, at kun et mindre antal dobbelt tegnede fly reelt er tiltænkt en nuklear rolle. Nogle vurderinger peger på mindre end 50 pct. Antallet af kernevåbenspræghoveder i flybombearsenalet regnes at være 1.400-1.700.

Flybombearsenalet består formodentlig i hovedsagen af *B-61 fritfaldsbomber* med en sprængkraft på mellem 10 og 500 KT og en CEP på ca. 200 m. Storbritannien råder desuden over et antal *WE-177 fritfaldsbomber*.

Følgende fly kan have en nuklear rolle: *F-104G/S*. Udstationeredes første gang i 1958. Der findes i dag 260 i Europa. Flyenes aktionsradius er 830 km; de kan medbringe én *B-28/-57/-61* bombe. Følgende lande har *F-104 G/S*: Grækenland (76), Italien (25) og Tyrkiet (159).

F-4E/F. Udstationeredes første gang i henholdsvis 1967 og 1973. Der findes i dag 208 i Europa. Flyenes aktionsradius er 840 km; de kan medbringe én *B-61* bombe. Følgende lande har *F-4E/F*: Forbundsrepublikken Tyskland (75), Grækenland (33) og Tyrkiet (100).

F-16. Udstationeredes første gang i 1982. Der findes i dag 265 i Europa. Flyenes aktionsradius er 930 km; de kan medbringe én *B-61* bombe. Følgende lande har *F-16*: Belgien (49), Danmark (52)⁵, Holland (99) og Norge (65)⁵.

CF-18. Udstationeredes første gang i 1986. Der findes i dag 36 i Europa. Flyenes aktionsradius er 740 km; de kan medbringe to nukleare bomber. Canada⁵ har 36 *CF-18*, som er stationeret i Forbundsrepublikken Tyskland.